

Slovenski Tednik.

Politični in gospodarski list za kmetско ljudstvo.

Izhaja vsak petek.

List velja za celo leto 2 gld. 40 kr., za pol leta
1 gld. 20 kr. — Posamezni list velja 5 soldov.

Uredništvo in opravištvo lista je v „Národní tis-
karni“ v Tavčerjevi hiši „Hotel Europa.“

Slovenskim volilcem

okrajev: Celje, Laško, Vransko, Gornji grad, Šoštanj, Brežice,
Sevnica in Kozje!

Volitve

Volitve v državni zbor na Dunaji so razpisane. Te volitve so posebno imenitne. Dozdaj smo volili svoje poslance samo v graški deželni zbor, a deželni zbor je pošiljal izmed sebe poslance na Dunaj v državni zbor, kateri ima obravnavati državne zadeve, privoliti davke, s presvitlim cesarjem skupaj davati nove postave in že veljavne postave spreminjati.

Naš volilni okraj sega od žolcpaških planin do bregov Save in Sotle; vse kmetске občine te obširne volilne skupine imajo enega poslanca voliti, in se bode ta volitev 20. oktobra t. l. vršila. Volilni možje celjskega, laškega, vranjskega, gornjegradskega in šoštanskega okraja pridejo skupaj v Celji; volilni možje brežkega, sevniskega in kozjanskega okraja pa v Brežicah, da oddajo svoje glasove za državnega poslanca.

Koga si hočemo tedaj izbrati, da bode nas Slovence zastopal v državnem zboru, da bode govoril v našem imenu, branil naše pravice in se trudil olajšati bremena, ki najhuje teže kmetски stan?

Nij nam treba dolgo iskati. Gospod *dr. Josip Vošnjak*, naš deželni poslanec, je tisti mož, do katerega imamo svoje popolno zaupanje in katerega želimo tudi zdaj za svojega poslanca imeti v dunajskem državnem zboru.

Gospod *dr. Vošnjak* je naš rojak, v Šoštanji rojen; on pozna razmere naših krajev in našega slovenskega ljudstva, ker je mnogo let med nami živel; on se je najbolj potrudil za poduk kmetskega ljudstva. Le pogledimo v knjige, ki jih nam je podalo društvo sv. Mohorja; v njih najdemo skoraj vsako leto podučne spise od gosp. dr. Vošnjaka. Slovenci so že zdavnaj priznali, da vedo ceniti velike zasluge gosp. dr. Vošnjaka v blagor slovenskega naroda, ter so ga leta 1867 v Mariboru, leta 1870 in 1871 pa v Celji volili za poslanca v graški deželni zbor.

V graškem deželnem zboru je gosp. *dr. Vošnjak* vselej neprestrašeno se potegoval za to, da bi imeli mi Slovenci vse one pravice in svoboščine, kakor drugi narodi. Pazil je, da se z deželnimi denarji varčno ravna. Potezal se je, da dobimo dobre šole in dobro podučene, neodvisne učitelje, kajti brez dobro uredjenih šol in pravega poduka ostane vsako ljudstvo nevedno in siromašno. Zmirom še velja stari izrek: Nevednost je najdražja stvar v deželi. — A gosp. *dr. Vošnjak* je bil vedno proti temu, da bi se krščanski nauk odpravil iz šole; duhovniku pristuje, da podučuje šolsko mladež v veri, učitelj pa v posvetnih stvareh.

Gosp. *dr. Vošnjak* je v deželnem zboru vselej tako govoril in glasoval, kakor je najbolj v našo korist kazalo, in prepričali smo se skozi toliko let, da mu ne gre za katerekoli sebične namene, ampak za večje blagostanje Slovencev sploh in kmetškega stanu posebej. Gosp. *dr. Vošnjak* ima tedaj vse lastnosti, katere si moramo želeli od svojega poslanca. On je pošten in rodoljuben mož, pozna naše razmere in potrebe, je dober govornik in neprestrašljiv, kadar je treba, potegovati se za naše pravice in svoboščine.

Volilci! njega volite! Tako Vam svetujemo mi, Vaši sosede in rojaki.

Gospod *dr. Vošnjak* naj bode naš poslanec!

Banko Marko, posestnik na Loki. Belej Anton, odbornik pri sv. Krištofu. Breznik Jakob, mlinar v Nazaretu. Brodnik Franjo, župan v Solčavi. Budna Martin, obč. svetovalec v Ljubnem. Cetin Jože, župan na Mostu. Cirjak Fr., okr. zastopnik sevnškega okraja. Cirjak Jak., župan v Senovi. Deželak Jan., odbornik v Marijinem gradci. Dobršek Mat., posestnik na Planini. Drobnik Jan., posestnik na Laškem. Dvoršek Fr., župan v Brezji. Elsbacher And., trgovec na Laškem. Erjavc Fr., posestnik v Ljubnem. Ermenc Jož., župan v Ljubnem. — Havzenbichler Jan., posestnik v Žavci. Dr. Ipavc G., župan pri Šentjurji pod Rifnikom. Janežič Jak., posestnik v Zabukovci. Jeraj Jan., posestnik na Rečici. Kačič Jernej, župan pri sv. Krištofu. Kapus Fr., trgovec v Celji. Kaulich Aleks., obč. svetovalec v Šentjurji. Kavčič M., obč. svetovalec v Šentjurji. Kokalj Jož., učitelj pri sv. Marjeti. Kotnik Pongrac, odbornik v Mozirji. Krajnc Fr., posestnik v Rajhenburgu. Kranjc Jož., obč. svetovalec v Gornjem gradu. Kramar Konst., krčmar v Solčavi. Krulec Jož., načelnik okrajnega glavarstva v Ljubnem. Lenček Al., veliki posestnik na Blanci. Lipuš Jož., župan v Višnji vasi pri Vojniku. Logar Jurij, posestnik v Solčavi. Mächtig Joan., župan v Gornjem gradu. Medvešek Mat., srenjski svetovalec na Blanci. Mirt Ant., srenjski odbornik na Blanci. Močnik Jan., posestnik v Mozirji. Mohorčič Jos., posestnik v Stari vasi pri Vidmu. Novak Fr., odbornik na Blanci. Ojsteršek Fr., odbornik v Marijinem gradci. Ojsteršek Mart., župan v Marijinem gradci. Ojsteršek Nace, odbornik v Marijinem gradci. Ojsteršek Tomaž, odbornik pri sv. Krištofu. Oset S., trgovec na Vranskem. Petan Jan., posestnik v Sromljah. Petek Jan., svetovalec pri sv. Krištofu. Pfeifer Jan., posestnik v Mozirji. Pirš Jos., posestnik na Vranskem. Pise Srečko, učitelj na Rečici. Piskernik Jan., posestnik v Solčavi. Polanec Vek., koncipient v Brežicah. Postolemšek Fr., posestnik v Lučah. Potočin Blaž, obč. odbornik na Vidmu. Potočin Mart., posestnik na Zidanem mostu. Presečnik Jan., posestnik pri Noviščah. Rapoc Fr., notar v Šoštanji. Rataj Ant., obč. svetovalec v Šentjurji. Rebol Nace, odbornik pri sv. Krištofu. Ribič Mat., okr. zastopnik sevnškega okraja. Robnik Jan., posestnik v Lučah. Ripšl Nik., zdravnik v Šentjurji. Sagmeister Mart., obč. odbornik v Podgorji. Selak Ivan, župan na Rečici. Dr. Serbec Jos., koncipient v Brežicah. Simončič Fr., odbornik na Blanci. Sinkovič Jurij, posestnik v Virštani. Sinkovič Jože, obč. predstojnik v Virštani. Sitar Valent., posestnik na Blanci. Dr. Srebre Ferd., advokat v Brežicah. Spende Jak., gostilničar v Gornjem gradu. Stancer H., trgovec na Rečici. Stifter Jož., posestnik v Gornjem gradu. Stuler Jan., trgovec v Mozirji. Šentak Fr., posestnik na Vranskem. Šetine Jan., obč. svetovalec v Šentlenartu. Šetine Jož., župan v Mihalovcih. Šibret Blaž, župan na Gomiljskem. Škoflek Jak., učitelj v Mozirji. Šorn Gašpar, posestnik v Grajski vasi. Šoter Andr., svetovalec pri sv. Krištofu. Šuler Mark., svetovalec v Kapelah. Šusteršič Mat., obč. odbornik na Vidmu. Tanšek Ivan, koncipient v Brežicah. Dr. Tarbauer Jan., župan v Žavci. Topole Jern., odbornik v Marijinem gradci. Turnšek Tone, trgovec v Nazarah. Turnšek Ivan, posestnik v Nazarah. Urek Jan., obč. odbornik v Globokem. Veršec Jurij, posestnik v Pišecah. Vertovšek Ant., župan v Pišecah. Vodišek Jernej, odbornik v Marijinem gradci. Vučnik Fr., učitelj v Žavci. Zevnik Mart., obč. odbornik v Malemyrbu. Žertek Matej, obč. svetovalec pri sv. Krištofu. Žmave Ivan, okrajni odbornik v Ljubnem. Žnideržič Urb., zdravnik na Laškem. Župan Jan., odbornik pri sv. Krištofu. Žuža Ivan, rudniški lastnik v Grižah.

Slovenci na Štajerskem!

V ponedeljek 20. oktobra t. l. imate voliti poslance v državni zbor. Kmetje, bodite pametni! Ne dajte se oslepiti niti ustrahovati.

Volite enoglasno

1. v Celji in Brežicah gosp. **dr. Vošnjaka**;
2. v Ptuj, Ljutomeru in Rogateci gosp. **dr. Ploja**;
3. v Mariboru, Konjicah in Slov. Gradci gosp. **Pajka**.

Posnemajte svoje slovenske brate na Dolenjskem in Notranjskem! Ne udajte se!

Slovenski centralni volilni odbor.

Volitve na Kranjskem.

16. oktobra so volile kmetijske občine poslance v državni zbor.

Dozdaj so nam došla sledeča poročila in telegrami.

I. Skupina Ljubljana-Litija-Ribnica.

V tej skupini je bil kandidat izvrševalnega odbora za Kranjsko grof Barbo, nemškutarski kandidat Brolih, svetovalec v pokoji. Slovenski centralni odbor v tej skupini nij postavil nobenega kandidata.

1. Volišče **Ljubljana**. Volitev je bila napovedana na 9. uro. Volilni možje so precej po 8. uri v jutro začeli dohajati v mesto in se zbirali pri okrajnem glavarstvu v dolgih ulicah. V poslednjem trenutku so si bili nekateri kmetijski volilci, nejevoljni, da bi oni morali voliti klerikalnega grofa Barbota, postavili za kandidata g. Peter Kozlerja, posestnika in deželnega poslanca v Ljubljani. Veliki plakati na ogljih so pozivljali tudi vse druge volilce, da naj ne volijo grofov, ampak g. Peter Kozlerja. Med volilci je bila skoraj tretjina duhovnikov, ki so na vse kripnje Barbota priporočali kmetom. Slišali so pa ostre odgovore. Agitacija je bila živahna, kakor še pri nobeni volitvi v tej kmetijski skupini. Ob 9. uri je sam dr. Bleiweis prišel na volišče. Volilci so se podali v dvorano, kjer se je pričela volitev s sestavo volilne komisije.

Prišlo je k volitvi 110 volilcev; za vsem jih je 122, tedaj je 12 mož izostalo. Pri glasovanju je dobil grof Barbo 80 glasov, Peter Kozler pa 30.

2. Volišče **Ribnica** za okraje Ribnica in Velike Lašče.

Ribnica: K volitvi je prišlo 44 volilcev. G. Peter Kozler je dobil 24 narodno-liberalnih glasov, grof Barbo 20 klerikalnih. Živio naš poslanec Peter Kozler!

3. Volišče **Litija** za okraje Litija in Zatičina.

Iz Litije: Pri današnji volitvi je dobil grof Barbo 67, Brolih 6, Peter Kozler 2 glasa.

Izvoljen je tedaj grof Barbo s 167 glasovi proti 56 glasom, katere je dobil kandidat narodno-liberalne stranke g. Peter Kozler. Volilci v vseh treh okrajih so obžalovali, da se je še le v poslednjem trenutku, v pravem pomenu besede čez noč, postavil Peter Kozler za kandidata. Ko bi se to samo teden poprej bilo zgodilo, bi tudi v tem okraji bila sijajno zmagala narodno-liberalna stranka. A za prvi početek smemo zadovoljni biti, da je naš kandidat toliko glasov dobil. Nemškutarski kandidat Brolih vlovil je samo v Litiji 6 glasov.

II. skupina Postojna-Planina.

V tej skupini je bil kandidat slovenskega centralnega odbora g. dr. Razlag, in klerikalni kandidat grof Hohenwart.

1. Volišče **Postojna** za okraje Postojna, Bistrica, Senožeče in Vipava.

Iz Postojne: Od 92 volilcev je dobil dr. Razlag 65 glasov, grof Hohenwart samo 27 glasov.

2. Volišče **Planina** za okraje Planina, Lož, Idrija.

Iz Logateca pri Planini: Dr. Razlag je dobil 37, Hohenwart 30 glasov. Klerikalci iz Blok in Rovt so strašno pritiskali. A zmagali smo.

Izvoljen je tedaj g. dr. Razlag za državnega poslanca z ogromno večino 102 glasov proti 57 glasom klerikalnega kandidata grofa Hohenwarta. Slava vrlim notranjskim volilcem!

III. skupina Kranj-Kamnik-Radoljca.

Kandidat izvrševalnega odbora dr. Poklukar in nemškutarski kandidat Železinger (?) v Tržiči.

Kakor došli telegrami kažejo, prepustil je dr. Poklukar svoje mesto grofu Hohenwartu.

1. Volišče **Kranj**.

Iz Kranja: Grof Hohenwart je dobil v celi gorenjski volilni skupini 200 glasov, Apfaltrern 36.

2. Volišče **Kamnik**.

Iz Kamnika: Od 94 volilcev je grof Hohenwart 81, Apfaltrern 12, Razlag 1 glas dobil.

Izvoljen je tedaj grof Hohenwart za državnega poslanca. Ko bi precej iz početka grof Hohenwart bil tukaj za kandidata postavljen, ne bi bilo nastalo toliko preprirov zaradi njegove kandidature.

IV. skupina Novomesto-Krško-Črnomelj.

Kandidat slov. centralnega odbora g. Viljem Pfeifer, klerikalni kandidat notar Irkič, nemškutarski Jože Zagorec.

1. Volišče **Novomesto**.

Iz Novega mesta: Pri denašnji volitvi je od 47 volilcev dobil Irkič 25, Zagorec 13, Pfeifer 9 glasov.

2. Volišče **Krško** za krški in kostanjeviški okraj.

Iz Krškega: Oddanih je 55 glasov. G. Pfeifer je dobil 45, Irkič 9, Zagorec 1 glas.

3. Volišče **Črnomelj** za metliški in črnomeljski okraj.

Iz Črnomlja: K volitvi je prišlo 55 volilcev: dobil je g. Pfeifer 28, Irkič 14, Zagorec 13 glasov.

Izvoljen je tedaj g. Viljem Pfeifer z absolutno večino 82 glasov. Slava vrlim volilcem na Dolenjskem!

V. skupina Kočevje-Trebnje-Radeče.

Klerikalni kandidat duhoven v pokoji, Strbenec, nemškutarski Dežman, centralni odbor nij postavil kandidata.

1. Volišče **Trebnje**.

Iz Trebnjega: Prišlo je k volitvi 35 volilcev; dobil je kaplan Strbenec 15 glasov, Deschman 20 glasov.

2. Volišče **Kočevje**.

Kočevje 16. oktobra: Od 39 volilcev Deschman vse glase dobil.

3. Volišče **Radeče**.

Iz Radeč: Od 42 volilnih mož je dobil kaplan Strbenec 11 glasov, Deschman 31 glasov.

Izvoljen je tedaj v tej kmetski volilni skupini, katera je po veliki večini slovenska, nemškutar Deschman z 90 proti bornim 26 glasom klerikalnega Strbenca. Raji nemškutarja nego liberalnega Slovenca, rekel je stari Bleiweis v „Novicah“ in res zgodilo se je po njegovi želji in po njegovem slepem postopanju!

Domače stvari.

(Iz Gorice) 16. okt. se nam telegrafira: Tonkli je dobil 94, Winkler 78, Lavrič 75 glasov. Zda bode ožja volitev med Tonklijem in Winklerjem. Winkler bode gotovo izvoljen, ker mu bodo liberalni narodnjaki vsi glasove dali. Veliki farizej in klerikalni dr. Kosoklep (Tonkli) pade.

(Iz Trsta) 16. okt. se nam telegrafira: Škof Dobrila je dobil samo 72 glasov, Lahon Polesini s 97 glasovi izvoljen.

(Iz Trsta) 17. okt. se nam telegrafira: Od 1557 oddanih glasov je dobil kandidat slovenske liberalno-narodne stranke gospod Nabergoj 1103, laški kandidat baron Mörpurgo pa le 357 glasov. 97 glasov se je razcepilo. Zmaga slovenska je toraj sijajna. Živijo Nabergoj! Slava vrlim okoličanom! Živela svoboda!

— (Dr. Razlag) je Notranjcem na njih zahtevanje obljubil, da se bode zopet udeleževal političnega in časnikarskega delovanja in nadejamo se, da bode tem izdatniše sodeloval, ker je celo leto v svoje knjige zakopan bil. Tihotni mir, v katerem je živeti želel, ga nij ovaroval najhujšega psovanja naših strastnih in slepih političnih in narodnih hinavcev, kateri zavratno najrajše ščuvajo in narod še dalje v propad tirajo. —

— (Ustavoverno nemško ravnanje). Gosp. dr. Bučar, kandidat liberalno-narodne slovenske stranke, je za to, ker kandidira proti ničevemu in neizobraženemu bogatinu, krškemu Hočevanju, predstavljen od c. kr. kranjske deželne vlade iz Novega mesta v Kočevje. — In volilci dolenskih mest! baš tega moža volite. On se žrtvuje, ker kandidira, za to se smete na njegovo rodoljubje zanesti.

— (Iz sevniškega okraja) se nam piše: Izmed 18 izvoljenih volilnih mož jih je 14 odločno za dr. Vošnjaka, 3 so klerikalni in eden dvomljiv.

— (Iz Celja) se nam poroča, da je dalje volila občina Pletrovče 4 narodne volilne može, ki bodo za dr. Vošnjaka, občina Griže tudi 4 narodno liberalne, isto tako v Vojniku 6. Tu sta se hotela dva duhovnika vriniti, pa sta bila odbita. Doberna je, kakor sliši naš poročevalec, liberalno-narodno volila. — Duhovščina dela, leta, laže, hujska, vpije strašno proti dr. Vošnjaku. Poprej proti nemškutarju duhovniki nijso ni en del toliko storili, nego zdaj proti poštemu domačinu. A vse bo zastonj, dr. Vošnjak bo vendar-le gotovo voljen.

— (Od Št. Pavla pri Preboldu) 15. oktobra. Včeraj 14. oktobra ob 2 popoldne je imela naša občina volitev volilnih mož. Izvoljeni so sledeči možje: Anton Basle, Martin Marinec, Jože Grahor, Andrej Kolarič in Ferdinand Sveizer. Vsi razen enega, so udje občinskega zastopa. Prvi trije možje stoje na narodno-liberalni strani in bodo neustrašljivo glasovali za g. dr. Vošnjaka. Od zadnjih dveh je še dvomljivo,

za koga da bosta glasovala. Toliko pa je gotovo, da za Kosarja nobeden teh petih mož glasoval ne bode. Mislim pa, da se bodo naši volilci sporazumeli ter enoglasno g. dr. Vošnjaka volili.

— (Iz Sevnice) se nam piše 8. oktobra: Volitve volilnih mož pri nas so izpale odločno liberalno-narodno. — Vsi naši volilci bodo volili dr. Vošnjaka. Kaplan Tombak pobira zdaj mošt pri kmetih in plačuje dobro kapljico s Kosarjevim oklicem.

— (Od sv. Barbare) v Halozah se nam piše: Pri nas sta za volilca proti mračnjakom izvoljena narodno-liberalna volilca: Raič in Rakuš.

— (Iz Petrovč) pri Celji se nam piše: Naši 4 volilni možje ne samo, da bodo volili dr. Vošnjaka, temuč naši volilci so jim to pred prvotno volitvijo naložili, kar gotovo kaže politično vzbujenost in zrelost naših mož.

— (Iz slovenje-bistriškega okraja) se nam piše 9. oktobra: Volitve volilnih mož se v našem okraji precej ugodno za narodno stranko vrše. V šmartinski fari, v Tinjah in sploh po Pohorji so narodni možje izvoljeni, pa tudi v slov. bistriški okolici, v laporski in makolski fari bodo volilni možje gotovo za g. Pajka glasovali; samo v Čresnovci je glasoviti nemškutar Sorschag, ali bolje rečeno, njegovo vino pri nekaterih ljudeh prodrlo. Sicer pa bode slov. bistriški okraj, ki je pri poslednji volitvi le 13 narodnih volilcev izmed 45 imel, zdaj pokazal, da se je tudi tukaj začelo vedriti. Upati smemo, da bode iz našega okraja dve tretjini volilnih mož in še več glasovali za g. Pajka.

— (Iz Slatine) na slov. Štajerskem se nam poroča: V celem rogatskem okraji so duhovniki pri volitvi volilnih mož sijajno propali. Izvoljeni so ali narodni liberalci, ali neodločni možje, nekoliko tudi nemškutarjev. Dobro bi bilo, ko bi g. dr. Ploj v ta okraj prišel, ter še neodločne za-se pridobil, kar ne bode težko, ker naši ljudje za klerikalce ne marajo čisto nič.

— (V Logatcu) sta — kakor se nam piše — župnik in kaplan romala od hiše do

hiše in volilce nagovarjala, naj volijo njih in še nekega drugega prikimovalca za volilne može, tudi jim žugala, da bodo oni, kateri imajo cerkvene denarje na posojilo in za nje ne glasujejo, morali precej povrniti. — Pa vse nij nič pomagalo, Logatčani so volili tri druge, kateri so za dr. Razlaga. Posestnikom, kateri imajo cerkvena denarja na svojih gruntih zavarovana, bo treba tedaj vrata zaviti, gospod fajmošter?

— (Jezuvitje so iz Kranjskega izpodeni.) Ministerstvo je potrdilo izpodenje jezuitov iz Repnjega blizu Ljubljane. To je prav, ker ti ljudje so s svojimi prenapetimi misijoni ljudi samo begali, kakor smo s fakti dokazali v našem listu.

— (Kamniškimi frančiškani) je vlada po postavi vzela volilno pravico.

— (Kaplan Klun) se je bil o svojem času pri višji deželni sodnji pritožil zoper razsodbo tukajšnje c. kr. sodnije, po kateri je bil krivega spoznan zaradi psovka, ki jih je izustil pri občnem zboru „narodne tiskarne“ proti dr. Vošnjaku in po §. 496 kaz. zak. na 4 dni zavora obsojen. Višja deželna sodnja v Gradcu je z odlokom dd. 24. septem. t. l. spoznala, da je kaplan Klun kriv prestopka po §. 496., naloženo kazen pa je višja sodnja z ozirom na razne olajšajoče okolščine spremenila v globo 15 gld. ali tridnevni zapor. Ob enem izreče višja deželna sodnja, da so graje dr. Costove od strani sodnika pri obravnavi bile opravičene, kakor se vidi iz zapisnika, da se tedaj na pritožbe Costove zoper sodnikovo ravnanje ne more obzirati. Klun je tedaj tudi v drugi stopnji za krivega spoznan. G. dr. Vošnjaku je to, kolikor vemo, popolno zadostenje in se on zaradi spremenjene kazni ne bo dalje pritoževal.

— (Iz Škocijana) nam pišeta kaplan in učitelj, da sta sicer res streljala, samo vrabcev ne, a da je tudi „laž“, da sta s streljanjem zažgala kozolec. Nu, je pa sam od sebe pogorel. Nam je vse eno.

— (Nesreča.) V Gaberjah pri Celji je pogorel skedenj, živinski hlev in en konj v njem, in en kozolec. Pod kozolcem je spal

nek mestni berač in je tudi zgorel. Roke in noge so mu odgorele, le glava in truplo je bilo še videti.

— (Ulom). Pri posestniku Janezu Hofbauerji na Sladki gori, v celjskem okraji, je te dni nekdo ulomil in 187 gold. ukradel.

— (Požar). Pogorelo je pri Simonu Ingratu v Šmarjem, v celjskem okraji, in mu je ogenj vse poslopje upepelil. Ogenj je vstal zaradi posestnikove neprevidnosti.

— (Živinski tat.) V noči na 23. sept. se je iz zaprtega hleva Antona Dimatovega v spodnjih Žerijavah, v mariborskem okraji, ukrala krava. Tat dozdej še nij znan.

— (Nova knjižica.) V c. kr. zalogi šolskih bukev na Dunaji je ravnokar prišla na svetlo v slovenskem jeziku precej obširna knjižica pod naslovom: Nova avstrijska mera in vaga. Knjižica slovenskim šolam v porabo. Spisal dr. vitez Franc Močnik. — Ta nova knjižica obsega 63 strani in obravnava prav po domače novo metersko mero. Ker je knjižica spisana našim slovenskim učiteljem v poduk in jim kaže, kako se imajo ravnati pri podučevanju nove meterske mere, priporočamo jo vsem ljudskim učiteljem z željo, da se kmalu seznanijo z novo mero in vago, katera se sme že od novega leta 1873 rabiti, a od 1. januarja 1876 prenehajo vse naše dosedanje stare mere in vage, ter se bodo mesto njih smele rabiti le edino nove meterske mere. — Knjižica velja 25 kr. in se dobiva pri knjigarjih Giontinitu, Gerberju in Tillu.

Politični razgled.

Notranje dežele. — Na gornjem Avstrijskem je v kmetskih občinah izvoljenih 6 klerikalnih in 1 ustavovni poslanec. Med klerikalnimi so Weiss-Starkenfels, grof Brandis, župnik Pflügl in drugi. Na nižje Avstrijskem je tudi bila 14. t. m. volitev v kmetskih občinah. Izvoljenih je 9 ustavovnih in 1 klerikalni poslanec. Med ustavovnimi so štirje „mladi“.

Klerikalni **zgornje avstrijski** list „Volksblatt“ je izjavljal baš pred volitvami, da klerikalno-federalistični poslanci te de-

žele hočejo iti v rajhsrat. To je znamenje, da tudi tam ljudstvo nij za pasivno opozicijo, kakor pri nas ne.

Na **Češkem** so volitve za volitvami. 13. okt. so volile kmetske občine poslance za državni zbor in že štiri dni pozneje 17. t. m. imajo voliti deželne poslance. Češki listi razglašajo 48 kandidatov za kmetske občine brez volilnega oklica, a podpisan je dr. Rieger kot predsednik odbora poverjenikov.

Vnanje države. — Papež in pruski kralj. Papež je bil pruskemu kralju ali nemškemu cesarju pisal pismo, v katerem ga opominja, naj ne postopa tako ostro proti veri.

Pruski cesar je na to papežu odgovoril, da se vsi duhovniki, celo višji upirajo proti postavam, in da se to v večini evropskih držav godi. Kralj pravi, da bo svoje postave tudi zanaprej branil, in priporoča papežu, naj s svojo veljavo duhovensko agitacijo vstavi.

Srbski „Vidov dan“ prinaša člank o bosnijskih kristijanah. Iz odgovora Radjida Paše zastopnikom inostranih oblastij list sklepa, da visoka porta ne misli kristijanov na balkanskem polotoku zadovoljiti, da jim dalje evropejske velevalsti ne misle pomagati, in da jim dakle nič drugega ne ostaje, nego da si sami pomagajo. „Vidov dan“ jim stavlja pred oči zgodovino oproščenja Nizozemskega, ter jih k aktivni politiki opominja.

Gospodarske stvari.

Korist lastovk.

Zadnji čas so nekateri možje, ki se z naturo pečajo, tako imenovani naravoslovci, začeli trditi, da lastovke bolj škodujejo, kakor pa koristijo, češ, da pozobljejo veliko češenj, žita in grozdja. Nek profesor na Nemškem, je, da bi se prepričal, razrezal 73 lastovk, in videl je, da jih je 66 imelo samo mrčese v želodeci, in samo 7 jih je imelo češnje in drugačno sadje. Ker tedaj lastovke mrčese jedó, in s tem rastlinstvu koristijo, zato jih ne pobijajte.

Kako se kislina reši, ki se hoče spriditi.

Ako se po zelji začne delati smrdljiv plesnov kožuh, začne tudi zelje po plesnovem dišati, in je neprijetno za jed; pa se tudi kmalu spridi, da nij za rabo. — Kadar začne zelje po plesnovim dišati, vlij v vodo, ki čez-nj stoji, masele žganja, in ponavljaj iz začetka to vselej, kolikokrat jemlješ zelje

iz kadi. Sicer po navadi nij treba več ko štirikrat ponavljati. Ako tako ravnaš, se ti bo zelje ohranilo; zraven tega pa še dobi prijeten, vinsk okus.

Sejajte soržico za poklajo.

Ko se spomladi trave in cvetlice zopet začenjajo izbujati iz zimskega spanja, poželi tudi živina zelene krme. Ne ljubi se ji več suhe klaje jesti, naj bo še tako dobra. Toda, ali se ne veseli tudi človek novega zelja, ko se mu začneta stara kislina in krompir pusta zdeti? Zato preskrbite tudi vašo živino spomladi prej ko morete s zeleno klajo. To dosežete najložje, ako jeseni reži in pšenice skupaj na eno njivo vsejete. To pa se mora kmalu iz začetka jeseni zgoditi, da že v jeseni soržica precej velika zraste, da imate spomladi kmalu kaj kositi, še preden morete deteljo pokladati.

Mešanje reži s pšenico zato priporočam, ker rež veliko bolj hitro raste, kakor pšenica. Ko se rež polagoma pokosi, doraste pšenica, in potlej se pokosi ta. Tudi se rež sama lahko seje za zeleno poklajo, pa boljše je, da je s pšenico zmešana. Posebno vrednost ima tako ravnanje tam, kjer se veliko mleka potrebuje.

Treba pa je to zeleno poklajo od začetka mešati še suho slamo, in najboljše je, če se zreže v rezanico, kajti če se od suhe krme prenašlo preide k frišnej, živina večji del drisko dobi. Rezanica pa je posebno zato prav dobra, ker jo živina čisto pojé, in se zato menj krme porabi.

Kadar soržica poide, kar se zgodi kake štirinajst dni pred kresom, je že detelja dobra za košnjo in poklajo. Njiva, kjer je rastla soržica, naj se pognoji, in vseje naj se na-njo koruza za poklajo, ali pa proso; ako pa se neče to storiti, naj se pusti soržica še enkrat rasti in naj se potlej pokosi in posuši; kajti če se nij preveč pri tleh pokosila, zopet prav lepa zraste.

Tržna poročila.

Iz Dunaja 11. oktobra. Trg je bil slab, ker kupovalci visokih cen niso hoteli privoliti. Kupovala so se le najlepša žita za višje cene, slabše sorte se pa še po znižani ceni niso hotele kupovati. Pšenice se je prodalo kakih 30.000 vaganov, najlepša po trdni ceni, slabša pa po 10 kr. cenejša, kakor pretekli teden. Rež, lepša, je pala za 5, slabjša za 15 kr. Prodalo se je reži 4500 vaganov po 5 gl. 52 kr. do 6 gl. 40 kr. Ječmen je imel še precej dober trg, ker so prodajalci pohlevni bili. Prodalo se

ga je 11.000 vaganov po 4 gold. 60 do 65 kr. Koruze malo, ogerska po 5 gl., dunajska po 4 gold. 55 kr. Oves je imel še najboljši trg; prodajal se je po 1 gl. 89 kr. do 1 gl. 96 kr. Pšenična moka se je prodajala počasi po ceni onega tedna; režene je manjkalo, zato ji je cena poskočila.

Iz Pešte 10. okt. Trg je bil slabo obiskan, zato se kupčija nij dosti razvila. Cene so ostale po večjem na stopnji od onega tedna. Pšenica je bila po 7 gl. 5 kr. do 7 gl. 75 kr. Rež, še precej kupovana, vendar nij mogla v ceni poskočiti, ampak je pala, posebno slaba sorta. Prodajala se je po 5 gl. 55 kr. do 5 gl. 65 kr. Ječmen so kupovali pivovarji, za živež malo. Bil je po 3 gl. 50 kr. do 3 gl. 75. kr. Oves je imel, kakor na Dunaji tudi v Pešti, še najboljši trg; prodajal se je po 1 gl. 80 do 1 gl. 90 kr.

Tržne cene.

V Ljubljani 8. oktobra 1873.

Pšenica 7 gl. 20 kr.; — rež 5 gl. — kr.; — ječmen 3 gld. 90 kr.; — oves 2 gl. — kr.; — ajda 3 gl. 90 kr.; — prosó 3 gl. 80 kr.; — koruza 4 gl. 50 kr.; — krompir 1 gl. 90 kr.; — fižol 6 gl. 50 kr.; — masla funt — gl. 52 kr.; — mast — gl. 38 kr.; — špeh frišen — gl. 36 kr.; — špeh povojen — gl. 42 kr.; — jajce po 2½ kr.; — mleka bokal 10 kr.; govedine funt 26 kr.; — teletine funt 34 kr.; — svinjsko meso, funt 30 kr.; — sena cent — gl. 90 kr.; — slame cent — gl. 75 kr.; — drva trda 7 gld. 50 kr.; — mehka 5 gl. 30 kr.

V Gradci 16. oktobra: Pšenica 7 gld. 50 kr.; — rež 4 gld. — kr.; — oves 2 gld. 77 kr.; — koruza 3 gld. 80 kr.; — ajda 3 gld. 90 kr.; ječmen 3 gld. 97 kr.

Loterijne srečke:

V Trstu 12. oktobra: 50. 48. 26. 14. 58.

En srebrni goldinar velja 1 gold. 6 kr. v bankovcih.

Razglas.

Od občinskega urada v Gornjemgradu na Štajerskem se daje na znanje, da je bil živinski sejm v Gornjemgradu dne 9. septembra na 28. oktobra, to je, na sv. Šimona dan vsakega leta z dovoljenjem c. k. namestnije v Gradcu dne 22. septembra 1872, števil. 11.941 preložen.

Prvi živinski sejm bode tedaj že letos na sv. Šimona dan, pri koji priložnosti bo tudi razstava goveje živine gornjegraškega okraja, in razdelitev premij na živinorejce domačega okraja.

Občinski ured v Gornjemgradu

dne 6. oktobra 1873.

8—2

Župan:

J. Mächtig.

Puške.

1 Percussions dvocevka z železnimi cevi	11, 50, 12, 13 do 15 gld.
1 Lefauchaux " " " "	24, 26, 28 " 30 "
1 Percussions " " damasknimi cevi	18, 23, 25, 28 " 35 "
1 Lefauchaux " " " "	29, 33, 38, 42 " 50 "
1 Lankaster " " " "	43, 48, 52, 55 " 70 "
1 Revolver 7 gld. 50 kr.,	9, 11, 15, 18, 22 " 25 "

dobivajo se tudi vsakovrstne tarčne puške, kapsel-puške, pištole in patroni po nizki fabriški ceni. Pošilja se vsakovrstno naročilo po poštmem povzetju (Nachnahme). — Nadejaje obile naročbe se iskreno priporoča slav. občinstvu

Matej Soršak,

v Kropi na Gorenjskem (Oberkrain).

9—1